

SLOVENSKI NAROD.

vsak dan zvečer izvešči nedelje in pravnike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko vsic leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravitelstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravitelstva telefon št. 85.

Klerikalni naskok na graško vseučilišče.

Na graškem vseučilišču so se v soboto doigrali dogodki, ki so za sedaj vladajoče razmere v Avstriji naravnost simptomatični.

Med svobodomiselnimi in klerikalnimi nemškimi akademiki na graški univerzi je že od nekdaj najostrejša nasprotja.

To nasprotstvo v svetovnem nazarju postruže še stremenje klerikalnih dijakov, nastopati v kolerju, ki ga smatrajo svobodomiselniki akademiki kot specifično svojo last, kot karakterističen znak svobodomiselnega mišljenja.

Svobodomiselnimi nemški akademiki odrekajo svojim klerikalnim kolegom pravico nastopati v kolerju, ti pa si ne dajo jemati te pravice. Posledica tega je, da so konflikti radi barv med nemškimi dijaštvom vedno na dnevnem redu.

Ti konflikti se pojavljajo vselej, kadar klerikalni dijaki javno nastopajo. To se najčesteje zgodi pri promocijah. Kadarkoli je promocija kakšnega klerikalnega dijaka, nastopi društvo, čigar član je, v kolerju, česar pa svobodomiselnost dijaštvo ne mara trpeti. Pri vsaki takšni priliki pride do demonstracij svobodomiselnih dijakov proti klerikalnim, čisto tudi do malih pretepov.

Zlasti na graškem vseučilišču se takšne afele ponavljajo prav pogosto in se je o njih že opetovano govorilo v parlamentu.

Preteklo soboto je bila napovedana promocija člana klerikalnega akademičnega društva »Carolina« — Aldriana in bati se je bilo običajnih demonstracij s strani svobodomiselnega dijaštva.

Da se to prepreči, je izdal vseučiliški rektor oklic na dijaštvo, v katerem ga je opominjal, naj se vzdrži vsakih demonstracij, ker bi bil sicer primoran izključiti javnost pri promocijah.

Z ozirom na ta poziv je svobodomiselnost dijaštvo sklenilo, da se po možnosti vzdrži demonstracije vzprie napovedane promocije klerikalca Aldriana.

Stvar bi se bila torej završila docela mirno, ako bi bilo to odvisno zgolj od napredno - mislečega dijaštva.

Toda klerikalci so hoteli imeti škandal za vsako ceno.

Ob napovedani uri, ko bi se morala vršiti promocija, so pripeljali klerikalni poslanci Hagenhofer, Wagner in Huber 200 z gorjačami oboroženih kmetov pred vseučilišče pod pretezo, da se hočejo udeležiti promocije, v resnici pa samo raditega, da s kmetiskimi gorjačami ukrote

svobodomiselnost dijaštvo, ako bi hotelo kakorkoli demonstrirati proti javnemu nastopu »Karoline«.

Dijaštvo je ta manever, ki ga je smatralo tudi za provokacijo, spoznalo in je klerikalnim kmetom zabilo namena, s tem drastičnim sredstvom uničiti svobodo vseučilišča in postaviti vseučiliščne profesorje pod kontrolo fanatiziranih kmetov.

Ni dvomiti, da bo ta prvi klerikalni poskus v Gradcu, ukrotiti z brahialno silo vseučilišče, našel vernih posnemovalcev tudi drugodi.

Prav lahko je mogoče, da bodo danes ali jutri prikorakali tirolski klerikalni kmetje v Inomost ter s silo zabraniti temu ali onemu profesorju predavanje, ki ne bo pogodu kakemu kaplanu ali župniku.

Po tem pa z bogom vseučiliška svoboda!

Graški dogodki so vsem svobodomiselnim krogom v Avstriji resen opomin, da je že skrajni čas, da se združijo v enotno bojno vrsto proti neprestanemu klerikalnemu rovarjenju zoper svobodna vseučilišča.

Ako se ne bo v doglednem času energično napravilo konca klerikalni objestnosti, se sicer lahko zgodi, da bodo naši najvišji znanostni zavodi pod nadzorstvom in vplivom vaških kaplanov in župnikov.

Dijaško gibanje v Gradcu.

Gibanje, katero je v zadnjem času vsled znane Wahrmondove afele nastalo po vseh avstrijskih univerzah in ki se je v zadnjem času vsled izjav akademičnih senatov raznih univerz malo pomirilo, napotilo je tudi jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo v Gradcu, da je sklicalo dne 14. t. m. shod po § 2., na katerem je obravnavalo o svojem stališču napram zadnjim dogodkom.

Shod je bil dobro obiskan. Potem, ko je predsednik pojasnil pomen zborovanja in podal zgodovino predgibanja, je glavni referent podal sliko sedanjega položaja: Nemško dijaštvo se je zavzelo za Wahrmonda, čeprav je juridična fakulta inomoška iz lastne inicijative sistirala njegova predavanja, torej pravzaprav forum, ki je upravičen v to. Ker pa so tu odločevali gotovo klerikalni vplivi in ker je to sistiranje predavanja že samo značilo kapitulacijo pred klerikalci, smatramo to dejstvo za dovolj močno, da povzroči

mogočno gibanje med dijaštvom v prilog svobode znanosti in univerz. Dijaštvo brez razlike narodnosti je zagrozilo z energičnim nastopom — celo štrajkom. Sedaj so se oglašili akademični senati in rektorji in podali zadovoljive izjave, da hočejo skupno z dijaki braniti svobodo znanosti in univerz, kakor hitro bo potreba. To je pomirilo dijaštvo in razun nemško-nacionalnih dijakov se je vse drugo dijaštvo zadovoljilo s temi izjavami.

Jugoslovanski akademiki v Gradcu svobodomiselnega mišljenja hočemo v tej zadevi samostojno nastopiti: predvsem hočemo protestirati proti napadom klerikalcev na univerze, potem izjaviti, da sezadovoljimo z izjavo akademičnih senatov in končno poudariti pri tej priliki tudi svojo drugo še važnejšo kulturno nalogo: Mi hočemo svobodo znanosti in univerz ščititi pred vsakim nasprotnikom in naj si bodo to tudi sedaj tako svobode navdušeni buršaki, mi hočemo pa ravno v imenu te svobode tudi zahtevati svojih lastnih kulturnih središč: lastnih univerz. Govornik predlaga na to tozadevno resolucijo.

K besedi se oglašijo še razni govorniki, ki pojasnjujejo v daljši debati sedanjí položaj. Predvsem predlaga eden izmed govornikov, naj se v resoluciji sprejme še ena točka, ki naj izraža začudenje nad tem, da nemški dijaki ob priliki zagrebških vseučiliških dogodkov niso mislili na to, da bi protestirali proti banovemu nasilstvu, sedaj pa da so se takoj oglašili, ko se gre v prvi vrsti za njihov interes.

Nato se je z velikim odobravanjem enoglasno sprejela sledeča resolucija, katera se poda tudi rektorjem obeh graških visokih šol po posebnih deputacijah:

1. Jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo v Gradcu vidi nujno potrebo, da po zadnjih dogodkih na avstrijskih visokih šolah samostojno nastopi in znova poudari svojo najodločnejšo zahtevo, da ostane svoboda znanosti in umetnosti nedotaknjena. Odločeno je z brezobzirnim bojem ubraniti vsak tozadevni napad klerikalcev in hoče v tem boju solidarno nastopati z vsemi slovenskimi in tudi neslovenskimi dijaki.

2. Jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo jemlje z zadovoljstvom in veseljem na znanje izjave akademičnih senatov in rektorjev avstrijskih univerz v tej zadevi in vidi v njih z a s e d a j dovoljno garancije, da se klerikalcem ne posreči preko glav profesorjev in dijakov njihova nakana.

3. Jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo naglašja ob tej priliki, ko zavrača napade klerikalcev na svo-

bodo vseučilišče in ko zanjo slovesno manifestira, da bo z enakim ognjem to svobodo tudi takrat branilo, če pride napad na njo od katerekoli druge strani. Posebe pa smatra neizpolnjenje kulturnih zahtev nemških narodov v Avstriji po svojih lastnih vseučiliščih za zatiranje svobode znanosti in svobodnega kulturnega razvoja in zahteva tudi v tem oziru svojih pravic.

4. Jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo se čudi, da nemško svobodomiselnost dijaštvo ob priliki dogodkov na zagrebški univerzi, ko se je tako vehementno kršila svoboda univerze, ni nastopilo in protestiralo proti temu kršenju vseučiliščne svobode.

S tem je bil shod končan.

H koncu naj omenim, da sta bila danes tudi na univerzi in na tehniku v isti zadevi dva shoda, katera so se udeležili le nemški in italijanski dijaki, ki so si pa vendar usojali govoriti v imenu vseh dijakov brez razlike narodnosti, dasiravno Slovanov niti povabili niso. Nas seveda to nič ne boli, ker mi sami lažje in gotovo bolj odkritosrčno kakor nemški burši varujemo svobodo univerz. Kajti oni, ki danes zahtevajo svobodo univerze, so pred meseci poskušali metati Slovence in Italijane iz nje in bodo pri priliki zopet ravno isto poskušali — pa upamo, da jim ob pravem času stopimo na prste in pokažemo, da smo z njimi popolnoma enakopravni na svobodni univerzi.

Ministrski svet.

Dunaj, 17. maja. Jutri se vrši ministrski svet, ki se bo bavil v prvi vrsti z zvišanjem častniških plač s prihodnjim letom. Vojni upravi je baje že zagotovljeno, da bo ogrska vlada pritrdila predlogu, da dobi zvišanje veljavno za del leta 1908. nazaj, a določeno še ni, za koliko časa. Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle pride danes ponoči s svojim tajnikom dr. Barczayjem na Dunaj.

Načrti ogrskega trgovinskega ministra.

Budimpešta, 17. maja. Pri razpravi o proračunu za trgovinsko ministrstvo je večeraj v parlamentu razvijal minister Kossuth svoje gospodarske načrte. Minister je naglašal, da se je z trgovinsko pogodbo z Avstrijo zagotovilo Ogrski, da si ustanovi leta 1911 svojo samostalno banko. Obenem se je Ogrski industriji zagotovila dobava v vrednosti 150 milijonov K. Ustanovilo se je nadalje več novih tovarov, a z zakonom za pospeševanje obrti se je izdelal tudi program za podpiranje male obrti. Kmalu predloži minister par-

lamentu zakonski načrt o investicijah v znesku 237 milijonov.

Minister Andrássy o narodnostnem vprašanju.

Budimpešta, 17. maja. Pri večerajšnji specialni debati o proračunu ministrstva notranjih del je govoril minister grof Andrássy tudi o narodnostnem vprašanju. Rekel je, da je zelo naivna zahteva narodnostnih poslancev, naj bi vlada podpirala stremenje narodnostne stranke. To bi se reklo, naj bi vlada podpirala stremenje tistih, ki spravljajo v nevarnost ogrsko državo. Trditev nemadžarskih poslancev o nasilni madžarizaciji ni resnična (?) Nihče (?) noče na Ogrskem nasilnega pomadžarovanja. To bi se moglo zgoditi le s pomočjo kulture (?). Dokler bo obstala ogrska država, se ne bo dobila vlada, ki bi ugnjala drugačno politiko kakor državno in narodno. Nemadžarski poslanci se morajo postaviti na stališče, na katerem temelji narodnostni zakon, namreč na stališče politične narodne enotnosti.

Novo nasilstvo bana Raucha

Zagreb, 17. maja. Hrvaška vlada je izročila predsedstvu ogrskega državnega zbora dopis, v katerem zahteva preklic imunitete za hrvaške poslance Magdića, Lorkovića, Budisavljevića, Banjanina, Harambašića in Lukinića, katere dolži ban raznih prestopkov pri zadnjih volitvah. Pri sedanjih razmerah v ogrskem parlamentu je prav lahko mogoče, da imunitetni odsek ugodi banovi zahtevi.

Trozvezno prijateljstvo med Avstrijo in Italijo.

Rim, 17. maja. Parlamentarna komisija za vojne zadeve je naznala vojnemu ministrstvu, da je soglasno sklenila, pozvati vlado, naj takoj izdela zakonski načrt za nove obmejne utrdbe ter preskrbi v ta namen najmanj 150 milijonov lir.

Inomost 17. maja. Avstrijska vlada ustanovi v najkrajšem času delnoknežje policijske komisarijate v Arku, Rivi in Roveretu, in sicer se zgodi to zoper iredentizem.

Vseslovanski kongres.

Petrograd, 17. maja. Na predlog oktobrista Miljutina je sklenila mestna дума, da slovesno pozdravi avstrijske državne poslance, ki pridejo dne 24. t. m. v Petrograd zaradi vseslovanskega shoda. Duma je naročila mestnemu uradu, naj določi, kako se naj priredi sprejem. (Kakor znano, je med poslanci, ki gredo v ta namen v Petrograd, tudi

LISTEK.

Stara devica.

Povest; spisal K. Oblak.

(Dalje.)

Stric Anton je bil tiste vrste ljudi, ki jih ni lahko spraviti iz duševnega ravnovesja, vodilno načelo njegovo je bilo, ohraniti hladnokrvnost v vsakem slučaju in čutil se je sam, da ga je gospa Maroltova pripravila v resnično jezo. Ko je enkrat povedal gospe Maroltovi svoje mnenje, tako pošteno, da je vojskoljubna gospa božjastno trepetala pred njim, ko je bilo vse, a že prav vse povedano, kar se je sploh dalo povedati, tedaj je stric Anton zadobil zopet oblast sam nad seboj. In tedaj se je v njegovi duši porodil praktični sklep, da vzame svojo svakinjo in njeno hčer k sebi na svoj dom. Ta sklep je bila posledica spoznanja, da bi za svojo prodajalno za noben denar ne mogel dobiti ženske tako nadčloveške jezikavosti, kakor je gospa Maroltova.

Predvsem je bilo potrebno urediti »zapuščino« pokojnega Marolta. Stric Anton je to vzel sam v roke.

»Življenje je nepretrgana vojna zoper postave,« je razlagal stric Anton pri večerji. »Jaz se že štiri-deset let srečno vojskujem zoper vse mogoče postave in izpeljal bom tudi te zadeve.«

Malo bahaštva je bilo vsekako v teh besedah strica Antona, zakaj zadeve njegovega umrlega brata ni bilo težko izpeljati. Stric Anton se je postavil na stališče, da ne plača nobenega vinarja in zmagal je z lahkoto. Upniki so se sicer skoro stepli za Maroltovo pohištvo, toda stric Anton jih je vse premagal, ker je dokazal, da ima prvi pravico do pohištva kot hišni gospodar, ki od svojega brata že dolgo let ni prejel nobene najemnine.

Na račun te najemnine se je stric Anton polastil vsega, kar je dobil v hiši. Najprej se je lotil sobe, kjer je »delal« njegov umrli brat. Spravil je v red pokojnikove knjige in papirje. Prečnil je natančno vsako knjigo na njeno vrednost in jih po vrednosti zložil na dva kupa. Po-ezije je položil na stran; te je bil pripravljen dati za napačno, če daki za

druge knjige količjak dobrega kupca. Ko sta ga svakinja in nečakinja prosili, naj jima vsaj kaj pusti za spomin na umrlega očeta, jima je ponudil lep kup — opominjevalnih pisem, češ, da je vse drugo določeno za prodajo.

Opominjevalna pisma so strica Antona močno zanimala. Prečital jih je vse, od konca do kraja z veliko pozornostjo in jih nekaj spravil na stran, tako so mu ugajala. Hotel jih je shraniti kot vzorce za lastno rabo.

Tudi v drugi sobi, koder sta prebivali gospa Maroltova in Fanika, je stric Anton »napravil red«, vendar je imel toliko obzirnosti, da jima je pustil obleko in perilo nedotaknjeno, čeprav je vse, kar je sicer dobil, odmenil za prodajo, prečnil in natančno zabeležil.

Pri tem raziskovanju se je primerilo, da je stric Anton iztaknil med papirji zavitek, v katerem je našel fotografijo, predstavljajočo mladostno žensko. Ogledal si je fotografijo od vseh strani in našel tudi že nekoliko obledeli napis na spodnjem robu slike: »V spomin.« Tedaj je začel mežikati z levim očesom in novič

»Hm... hm...« je mrmral, »tole žensko bi a jaz rad poznal. Da, da, moj brat je bil tič, vse je znal! Pisati je znal, zapravljal je znal in dekleta zapeljavati, samo delati in štediti ni znal. Kdo ve, če bi se dalo s to punico govoriti?«

Stric Anton je imel namen, ohraniti to sliko in se informirati, koga predstavlja, a zamaknjen je bil tako v ogledovanje ljubkega obraza naslikane dekleta, da je popolnoma preslišal, kako so se vrata odprla in je v sobo vstopila gospa Maroltova. Sicer je stric Anton še poskusil skriti najdeno sliko, toda bilo je že prepozno. Gospa Maroltova jo je bila že zagledala in se kakor jastreba zapodila na strica Antona.

Gospa Maroltova je morala poznati fotografijo in osebo, ki je bila naslikana, kajti v trenutku, ko je njen pogled padel na sliko, je zakričala, kakor bi se ji bila prikazala smrt.

In potem je začela govoriti. In kako govoriti. Kakor toča so se vsipale besede iz njenih ust in padale na spomin pokojnega njenega moža. Z žensko krutostjo je razmesarila moža, ki ga je sicer toliko let pred

moških sploh in zlasti vseh zakonskih mož. Zdaj ga je proglašala za največjega razuzdancja, lahkoživca in malopridneža. Sicer ni v celem mestu nihče nič takega očital pokojnemu Maroltu, a gospa Maroltova je pred strmečim vsakom gomilila take obtožbe proti svojemu možu, da je celo starega grešnika strica Antona spreletal mraz. Meje ni poznala gospa Maroltova nobene. Kadar je bila v jezi, se ni nikdar vprašala, če govori resnico ali ne; samo govorila je in govorila. Tako tudi zdaj. V nekaj minutah je iz svojega umrlega moža napravila pošastnega zakonolomea in ga končno celo obdolžila, da si je vzel življenje, ker se je zaradi svoje razuzdanosti bal sodišča.

Stric Anton je sicer natančno vedel, da je vse to neresnično, kar mu je pravila svakinja, a poslušal jo je vendar z veliko pozornostjo in s tihim občudovanjem. Na njegovem obrazu je bilo čitati, kaj misli: »Ta bo za mojo prodajalno; ta ima jezik, da bi lahko ugnala vse ženske iz treh fara.«

(Dalje prihodnjik.)

Ljubljanski župan Ivan Hribar. Op. uredništva)

Konflikt med Francijo in Turčijo.

Pariz, 18. maja. Spor zaradi rudnikov v Herakleji se je tako poostрил, da je francoska vlada poslala turški vladi ultimatum. Ako turška vlada v desetih dneh ne odgovori povoljno, odpoklic francija svojega poslanika iz Carigrada ter odredi skrajne korake, da Turčijo k temu prisili.

Punt v Maroku.

Pariz, 17. maja. Iz Tangerja je došla vest, da je armada Muleja Hafida zajela 4000 mož broječo mehalo benBagdadisa iz plemena Beninasov ter jih prisilila, da so prestopili k Muleju Hafidu.

Francoski ministrski svet je imenoval generala Liauteya za vrhovnega komisarja franc. vlade na meji med Alžirjem in Marokom. To imenovanje znači, da smatra francoska vlada položaj v Maroku za zelo resnega.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 18. maja

— Romanje v Lurd. Nad 600 ljudi so spravili duhovniki na noge. Nad 600 ljudi je šlo pravo dušo v Lurd. To pranje jih bo veljalo okroglo 200.000 K. Koliko dobrega bi se bilo lahko s tem denarjem storilo, koliko koristnega bi se bilo z njim loglo ustvariti. In najzlastnejše je, da so to vsoto razmetali ljudje, ki si s trdim delom služijo kruh. Ljudje, ki nimajo zagotovljene eksistence ne prihodnosti, pa razdajo 200.000 kron za izlet, to se pač malo prismoje, pa naj kdo reče kar hoče. Verska blaznost v prvem štadiju. Romanja se je udeležilo razmeroma le prav malo moških. Večinoma so šle v Lurd same kuharice. Skof jim je na ljubljanskem kolodvoru stiskal roke in vzdihoval, da zdaj vidi, da so kuharice fajn ljudje, ki imajo denar! Čujejo se še druge zanimivosti s tega romanja. Neka ženska je imela s seboj majhnega otroka, nad katerim se naj v Lurdu čudež zgodi. Dalje je šla v Lurd neka slepa reva, ki upa, da bo tam vsled čudeža spregledala in šla je tja tudi neka epileptična ženska, ki jo je vrgla božjast že tik pred odhodom vlaka. Bomo videli, kakšni čudeži se zgodijo. Kako blazno vero v lurske čudeže imajo ljudje, to je pokazalo uspešno izkoriščanje spekulativ. Neka babura je znala tako spretno beračiti okrog ljudi, ki verujejo v lurske čudeže, da je naberačica ves denar za vožnjo. Neki branjevec je hotel tudi na tuje stroške pogledati malo po svetu in je naberačil celo vrečko denarja. Kuharice so kar teknovala, katera mu bo več dala. Poznamo revo mater, ki je dala kar 20 K, neka druga je dala 10 K. To se je branjevec smejal! Po priznanih se je oznanjalo, da potovanje v Lurd ne bo pot zabave, nego dolga, s trnjem posuta pot. To velja le za ono paro, ki je bila in bo natlačena v III. razredu. Za »gospode«, ki so se valjali na blazinah I. razreda, pa to pač ne velja. Če se povemo, da celo jako pobožne ženske mrmrajo radi tega romanja, smo povedali dovolj.

Shod slušatelj živinozdravniške visoke šole na Dunaju. V sredo, 13. t. m. se je vršilo v Lembacherjevi dvorani na Kostanjevici impozantno zborovanje celokupnega slušateljstva živinozdravniške visoke šole dunajske. Udeležilo se ga je poleg polnoštevilskega prof. kolegija tudi mnogo poslancev, zastopniki ministrstev itd. — Jugoslovanski klub je zastopal v imenu Slovencev poslanec Roblek. — Zborovanje je otvoril visokoleček Grus s pozdravom na udeležence in prečital došle brzojavke ter pismo poljedelskega ministra Ebenhocha, v katerem opravičuje svojo odsotnost. Nato je cand. vet. Wirth v jedrnatih besedah očrtal sedanjí položaj na visoki šoli. Utemeljeval je zahteve slušateljstva po korenitih reformah, katere so upravičene vsled napredka veterinarske vede tekom zadnjih desetletij. Opozarjal je na dejstvo, ki se je pozneje zlasti poudarjalo od mnogih poslancev, da je le s povzdigo veterinarskega stanu mogoča tudi povzdiga živinorej in kmetijstva. Govorili so še državni poslanci: živinozdravnik Kotlar počeni v češkem jeziku rekoč, da spolni s tem dolžnost, ki jo je dolžan narodu, kateri je poslal prvega živinozdravnika v drž. zbor, prof. Masaryk, dr. Stumpf in Bugatto, profesor dr. pl. Čermak, živinozdravnik Führer in Sobelsohn ter deželni odbornik pl. Pirko. Vsi poslanci so bili edini v tem, da se mora živinozdravniška visoka šola podrediti drugemu ministrstvu, in kakor se je dalo končno razumeti tudi večina za to, da pride živinozdravniška visoka šola dunajska v resort poljedelskega ministrstva. Upati je, da se bliža živinozdravništvu nova

doba. — Edino, kar smo pogrešali na shodu, so bili naši »Erzagrare«, poslanci S. L. S. — Tem ljudem, ki v domovini vpijejo na vse pretege, koliko jim je na povzdigi živinorej in kmečkega blagostanja, se ni zdelo vredno, poučiti se o nedostatkih in potrebnih reformah vzgojevališča onega stanu, s katerim bodo tudi morali računati, dasi se je dijakom, ki so vabili poslance na shod obljubilo, da pošlje »Slov. klub« tudi svoje zastopnike.

»Slovenska predznost«. Mariborska nemška klepetulja »Marburger Zeitung« piše v zadnji številki: »Dne 7. t. m. ob polu 12. ure ponoči predznili so se štirje slovenski peveci v dvorščico g. M. zakrutili slovensko podoknico — v jezo in nevoljo hišnih prebivalcev in sosedov (!). V poslanem nam dopisu vpraša se nekdo, zakaj ni na dotičnem mestu stoječi policaj temu slovenskemu izzivanju hitro konca naredil«. — Torej že nedolžno slovensko petje v Mariboru je za naše pangermane predzno izzivanje! Mi se takim budalom le smejemo in jim kličemo: »Temu treba se privadit'«!

Nesramno izzivanje. Nemška hranilnica v Radgoni pileplja na pisma, namenjena slovenskim strankam, vedno Südmarkin kolek »Deutscher Wehrschutz«. Ali se slovenske stranke ne morejo posluževati slovenskih denarnih zavodov? Več narodne zavednosti, pa bomo nemško gospodo kmalu naučili kozjih molitvic.

Več previdnosti treba. V občini Sv. Ema, selo Dol na Štajerskem, si je obstrelil 9letni minarjevec sin Jožef Kocjan desno roko in si jo zelo poškodoval. Nesreča se je zgodila s tem, da je poškodovani fant hotel strelno kapico sprožiti, zažigajoč jo z gorečo vžgalico. Strelne kapice so našli otroci v očetovi hiši, kjer jih je pustil neki sorodnik v nezaklenjeni skrinji, ne da bi obvestil domačine o nevarni vsebini te skrinje.

K imenovanju nadučitelja na Zidanem mostu piše »Domovina«: Na Zidanem mostu je torej vendar imenovan na željo Nemcev, oziroma okrajnega šolskega sveta laškega in deželnega šolskega sveta štajerskega proti želji domačinov in krajnjega šolskega sveta zidanmoškega g. nadučitelja Meško iz Sel. Ker ne vemo, kako se bo obnašal na svojem novem mestu, še ne moremo izreči gotove sodbe o njem samem; pravijo, da se nagiba k Nemcem. Celotno imenovanje pa je gotovo zopet breca Nemcev vsem spodnještajerskim Slovincem. V Gradcu raste gospodi greben od dne do dne, naj se čuvajo!

XLIV. redni občni zbor »Slovenske Matice« bo v ponedeljek, dne 25. maja t. l. ob osmi uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«. Vrstna razprava: 1. Predsednikov ogor. »Kultura in politika«. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 15. maja 1907 do 15. maja 1908. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za leto 1907. 4. Volitve treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a) društvenih pravil. 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za leto 1908. 6. Dopolnilna volitve društvenega odbora. Po § 12. al. 5. društvenih pravil izstopijo letos iz odbora gospodje: Bartel Anton, Dimnik Jakob, Koblar Ant., Macher Ivan, Majciger Ivan, dr. Opeka Mihael, Pleteršnik Maks, dr. Sket Jakob in Zupančič Vilibald. Poleg teh bo običnemu zboru izvoliti na mesto umrlega odbornika g. Vilharja Ivana, ki mu je i letos potekla odborniška doba in na mesto izstopivšega odbornika g. Levca Frana, c. kr. deželnega šolskega nadzornika še dvoje novih odbornikov za dobo štirih, oziroma dveh let. V odboru pa še ostanejo gg.: dr. Detela Fran, Finžgar Fran, Gangl Engelbert, Govčkar Fran, Grasselli Peter, dr. Gruđen Josip, dr. Ilesič Fran, dr. Kos Fran, Kostanjevec Josip, dr. Lončar Dragotin, Milčinski Fran, dr. Murko Matija, Orožen Fran, Perušek Rajko, Pintar Luka, dr. Požar Lovro, Seidl Ferdinand, Senekovič Andrej, Sušnik Ivan, Svetec Luka, dr. Šleibinger Janko, Šubec Ivan, dr. Tavčar Ivan, dr. Tomineš Josip, Trstenjak Anton, ing. chem. Turk Jakob, dr. Ušeničnik Aleš, Wiethaler Fran in dr. Zbanišnik Fran. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vstevajo tudi lastnorочно podpisani volilni listki nenavzočih društvenikov. 7. Potrditev novega poslovnika. 8. Posamezni nasveti in predlogi.

Slavoslavna otvoritev Grand hotela Triglav v Bohinjski Bistrici je bila večeraj. Ob tej priliki se je priredil poseben vlak iz Ljubljane v Boh. Bistrico. Pričakovati je bilo najlepše udeležbe in bi tudi bila, če bi slabo vreme ne bilo toliko vplivalo na Ljubljance, da jih je gotovo par sto ostalo doma izmed tistih, ki bi se bili sicer udeležili otvoritve in tako poleteli v enega naših najlepših

krajev Gorenjske. Poseben vlak je pripeljal ob 9. le okoli 150 oseb v Bohinj, ki ga je obsevalo najlepše pomladan. solnce ves dan. Še le ko se je tudi drugod po Gorenjskem zjasnilo in so se razpršili dež obetajoči oblaki, pripeljalo se je v Bohinjsko Bistrico z raznimi vlaki obilno izletnikov. Kar se nas je pripeljalo s posebnim vlakom, smo jo večinoma udarili k temnemu bohinjškemu jezeru, kjer vlada svet pokoj in mir, od tod pa k izviru Savice, katere slap je bil večeraj nad vse veličasten in očarljiv. Ogromne vodne mase so gromele v prepadi in se razprševale na milijonevodnih mehurčkovodobnih fini moki. Žal naj bo vsakemu, kdor izmed večerajšnjih izletnikov v Bohinj ni videl slap Savice. Omamljeni naravnih krasot smo se vračali proti Bohinjskemu jezeru. V bližnjem hotelu »Zlatorog«, kjer nas je prijazen g. Ravhekar ljubezljivo postregel, smo se okrepčali, nato pa odšli ali se odpeljali na banket, ki ga je priredil v hotelu »Triglav« v Boh. Bistrici novi hotelir g. Seidl. Banket je bil v vsakem oziru izborn in se mora priznati, da gre g. Seidlu vsa čast v tem oziru. Istotako je postregel g. Seidl s tako izvrstno kapljico, da gotovo vsakdo, kdor pride v Bohinjsko Bistrico, poseti Grand hotel Triglav. Postrežba je bila vzorna in se je videlo, da je tudi ob času največjega navala, kakršen je bil ob 4. ali pa zvečer pri umetniškem koncertu, g. Seidl hotelir - večak. Da ima Grand hotel »Triglav« tako izbornega in podjetnega hotelirja, je gotovo garancija, da bo podjetje, obstoječe iz treh poslopij, opremljenih z vsem modernim komfortom, uspevalo v vsakem oziru. Po banketu je bil ob 6. še omenjeni umetniški koncert, pri katerem je kakor popoldne pri banketu svirala ljubljanska društvena godba glasbene komade najznamenitejših komponistov in žela vsestransko odobravanje, da je morala vedno dodajati nove točke. V mali dvorani so svirali hrvaški tamburaši iz Petrinje in bili istotako vedno burno aklamirani. Po navduševalnih besedah g. župnika Bereta, tajnika Cirila - Metodove družbe, se je nabralo za našo šolsko družbo okoli 100 K, pa tudi v druge narodne namene. Zabava na tem koncertu je bila prisrčna in neprisiljena, bili smo si vsi kot ena družina, zbrana pod rodoljubno streho. Ob 10. smo se težko ločili od g. Seidla in mu zagotovili, da ga obiščemo prej kot mogoče, obenem pa da povemo še mnogim in mnogim, da on za nizko ceno postreže z najfinejšo vinsko kapljico in najokusnejšimi jedili. Ob 1/4 na 2. danes zjutraj smo se pripeljali v Ljubljano, danes pa ves dan mislimo na veselo in srečne ure, ki smo jih preživeli v krasnem Bohinju. — Omeniti je končno, da je »planinski Janez«, g. Hieng, v gozdiču nasproti Pavškove gostilne blizu Bohinjskega jezera potolžal z mesom in kruhom marsikak lačen želede in žel za svojo idejo splošno odobravanje.

Nekoliko odgovora na članka »Cene živin«, objavljena v »Slovenec« z dne 2. maja in »Domoljub« z dne 7. maja. Spočetka ni bil moj namen odgovarjati »Slovenec« do kazom, ker te vobče nisem smatral za naše razmere primernim. Ker mi pa oba časopisa nakazujeta plačati 2000 K za njih dokaze in ker je začela stvar splošno zanimati ljudstvo, sem primoran vendar nekoliko poseči z barvilom med »Domoljubove« številke in jih nekoliko prečrtati. Predvsem nam podajate dokaze iz Grada. Teh jaz tu na Kranjskem vobče ne pripoznam. Ko sem jaz ugovarjal pri običnem zboru kranjskih mesarjev na »Domoljubovo« notico, upošteval sem izključno le našo deželo, misleč, da se »Domoljub«, ki izhaja doma, tudi predvsem ozira na domače razmere. Kdo si je mislil, da uhaja v tako »nobel« mesta! No, jaz ostanem bolj skromen in v svesti si, da se Gradčani za »Domoljuba« šmentano malo menijo, dasi tudi smatra njih razmere kot meritoren dokaz vsem našim kranjskim, napraviti hočem račun za takega vola popolnoma po kranjskih običajih in domačem odjemalcu. Vol je stal, pravite, 409 K. Navadno kupujem živino jaz sam na sejmu, kar je gotovo v zvezi s stroški, predvsem ko izgubim s tem cel dan in poleg moram najeti še gonjača, ki tudi stane. Za oboje skupaj gotovo potrošim najmanj 5 K. Ako vola en dan krmim, pojé gotovo sena za 1 K. Sicer se pa to pri nas redkokdaj zgodi, da bisekrmil samo en dan, ker nimam vsak teden sejmov, kakor v Gradcu in v drugih večjih mestih. Užitenjski davek znaša za takega vola gotovo 7 K 6 vin. Mesogled mi vzame 50 vin. Za takega vola rabim tri dni, da ga prodam ter mislim, da sem upravičen računati za pomočnika, ki stane pri nas na dan 2 K, za ta čas 6 K. Čisti davek od vola pa tudi znaša 2 K. To so najglavnejši stroški, ki znašajo 430 K 56 vin. Iztržil pa bi za takega vola leta 1905. pri nakazani

teži: Koža, ki tehta 52 kg ob času, ko se kolje, upala bi, predno se jo pošlje v Ljubljano najmanj za 1.5 kg. Tovarnar v Ljubljani utrga po kranjskih običajih pri vsaki koži 2 kg. Koža mi bo vrgla torej le kot bi tehtala 38.5 kg. Od tega pa je treba še odračunati 40 vin. za vožnjo do kolodvora. Zanj bi skupil le 34 K 25 vin. 30 kg loja vsuši se gotovo, predno ga odpošljem, za 2 kg. Ako ga računamo po 38 vin., bi znesel 10 K 64 vin. Za jezik, mreno in parklje bi dobil pri nas 6 K. In slednjič, ako je imel vol po našem 297 kg mesa in 44.5 kg priklade, torej skupaj 341.5 kg za prodajo, se pri nas na Kranjskem odbije od tega 5% za razseko, kar zneso 17.07 kg. Za prodajo bi ostalo torej le 324.43 kg. Leta 1905. se je prodalo pri nas meso po 1 K 12 vin. Za meso in priklado bi dobil tedaj 363 K 36 vin. Meso se je prodajalo pri nas tedaj in še dandanes vse po enaki ceni, samo s to razliko, da je danes za 8 vin. dražje. Mogoče se vam čudno zdi, da je meso pri nas tako poceni. Če mogoče kdo želi, pripravljen sem mu ga po ti ceni pošiljati kolikor ga hoče po pošti ali železnici. Če pa je v Gradcu meso po 2 K 60 vin., 1 K 60 vin. in 1 K 40 vin., to nam Kranjcem prav nič ne koristi. Tega tu pri nas še v Ljubljani ni. Če pa je, imajo pa mesarji v Ljubljani tudi mnogo večji davek, večje kladne stroške, večje najeminske izdatke in mnogo večje stroške s pomočniki. Za vola bi izkupil tedaj po našem domačem računu 414 K 25 vin. Ako sedaj primerjate stroške in izkupicek, uvideli bode, da bi imel pri tem volu 16 K 31 vin. izgube. Za slučaj pa, če radi tako nizke cene mesa mislite, da koljemo pri nas bogve kako slabo blago, vam lahko dokažem, da koljem zvečina take in še težje vole, nego je bil ta, in tuintam kako dobro rejeno telico ali kravo. O tem prepričate se lahko pri naši občini ali pa pri našem mesogledu. Tako je tu pri nas in to za nas značilno, ne pa štajerske razmere. Kaj pomaga meni, če v Gradcu mesarji bogate, tu pri nas pa ginevamo dan za dnevom. V dokaz naj vam služijo številke mesarjev, ki so morali že zapustiti mesarijo v logaškem okraju, mnogi pa še komaj životarijo. Gospod dopisnik, ne bodite pretveč velikomestni in sprijaznite se nekoliko z domačimi računi, ker ti nam neso. S pinkanjem torej ni za enkrat nič. — Karel K o v a č, mesar v Starem trgu.

Velikodušni čin. Tržaška »Edino«⁴, katere navada je, da prav rada brez potrebe vtika svoje prste v vreli močnik, je zadevo profesor A. Jesenka obesila na svoj reklamni drog. Mesto da bi bila vesela, da se je ta mučna afera, ki posebno profesorju Jesenku ni prinesla nobene časti, tako dostojno končala, pa bevška, da se je izvršil velikodušni čin, kojega slava sega do nebes. Mi bi o ti slavi že še pisali, ali ker vemo, da je svetnik Jesenko na ti vsiljivi častnikarski reklami nedolžen, raje molčimo. Z ljudmi, ki menijo, da je pravda definitivno dobljena, ako so se graški sodniki — med njimi znani Elsner — izrekli proti »Slov. Matici«, se o »velikodušnosti« nočemo prepričati. Veseli smo pa vendar, da se je zadeva poravnala; »Matica« se je pa lahko poravnala, ker je ravno tisto dobila, kar je od pričetka zahtevala. Velikodušnosti ni nikdar zahtevala ter je tudi sedaj ni prejela. To je resnica!

Gospa Lina Kreuterjeva. Piše se nam: Gospe Lini Kreuterjevi ste posvetili cel uvodni članek, ter ste tako na sijajen način izrazili, da smatrate to žensko za nekaj posebnega, z eno besedo — za nekaj resnega. Oprostite mi, s tem svojim mišljenjem ste pa precej osamljeni, ker ne dobite v Ljubljani niti deset ljudi, ki bi gospo Lino Galetovo prištevali resnim ženskam. Zadnje čase se ji je zljubilo, igrati politično komedijantino, ki se hodi za denar kazat po svetu. Pa se ji godi slabo, ker ne žanje vstopnin, pač pa obilo smeha. Meni ta ženska nikakor ne imponuje, in vrag naj me vzame, če bi mi še takrat imponirala, ako bi radi nje prenehale vse strasti na Slovenskem! So mi že ljubše strasti, nego g. Kreuterjeva! Sicer se mi pa vidi, da je nes pametno, o takih političnih ženščinah pisati. Pridavam jim pomen, katerega nimajo! Pred vsem pa moram prav odločno ugovarjati proti temu, da se gospa Kreuterica postavlja našim častitim damam za izgled. Kaj takega nas Bog obvaruj, četudi ne izginejo strasti iz Slovenecv! Strančičar.

Kriza v hotelu »Union«. Čuje se, da je predsednik upravnega odbora delniške družbe »Union« primarij g. dr. Vinko Gregorič na predsedniško mesto resigniral. Dr. Gregorič je odstopil, ker ga je »Slovenec« napadel. Pred nekaj časom je bil dr. Gregorič klerikalcem še dober kot deželnozbornski kandidat, sedaj pa nenkrat ni nobenega dobrega lasu na njem.

Načrt za preobnovo tržiskega volilnega reda. Tržaški listi poročajo, da so spremembe, ki jih je deželnozbornski odsek za to reformo izvedel v vladnem načrtu, zadele pri vladi na odpor. Tako na primer je navskrižje glede števila mandatov, ki se naj določijo trgovski in obrtni zbornici: deželnozbornski odsek je določil to število na 5, a vlada hoče to število skčiti na 3. Dalje pa vstraja vlada pri zahtevi, da bodi glasovanje obligatorično. Iz volilne pravice, hoče namreč vlada napraviti volilno dolžnost, kakor to velja v vsej Avstriji edino le za nižjeavstrijski deželni zbor.

»Slovenec«⁴ patentiranim moralistom, ki se zgražajo, če vidijo na lepaku sliko ženske z napol razgaljenimi prsi, podajamo sledeči slučaj: v Cognoli blizu Trenta je neki menih zadovoljeval svoji pohotnosti nad raznimi 6 do 13letnimi dečki. To je počenjal v cerkvi za orglami. Ko so minolega tedna sorodniki prizadetih dečkov zvedeli za te svinjarije, so meniha ovadili sodišču! Če so gospoda pri »Slovenec«⁴ res taki moralisti, se bodo gotovo oglasili, da dajo izraza svojemu ogorčenju radi svinjarij tega meniha. Počenjanje tega meniha je vendar veliko nemoralnejše, nego lepak na plakatišču poleg III. mestne šole na Vrtači.

Nasilstvo nemškega občinskega odbora v Trziču. Poročali smo že, da je v Trziču dne 12. t. m. pri občinski seji med slučajnostmi vstal znani Goecken in z nejevolje naglo prebral 14 novih častnih članov. Ti so ti-le: železniški minister pl. Derschatta, knez Auersperg, dr. Ambrositsch, dr. Eger, Belar, dr. Gartenauer, dr. Roschnik, poslanec Wastian, poštni kontrolor Zelenka, očeta onega Zelenka, ki pošilja svoje testenine slovenskim trgovcem, kar naj si slovenske gospodine dobro zapomnijo, neki poštni uradnik Schiffer, ki je zapustil v Trziču vse polno dolgov, brat Gassnerjev, Ferdinand, Rudolf Peerz, Artur Mahr in dr. Bock. Nič ni pomagalo, čeprav je obč. odbornik Mally protestiral v imenu slovenske manjšine proti tej nezasišaniosti. Nemci so hitro vzdignili roke in sprejeli predlog Goeckenov. Vse se je izvršilo tako hitro, da slovenski odborniki niso razumeli ne imen, ne števila kandidatov za častno občanstvo. Zatorej je ta izvolitev protizakonita in pristojna oblast jo mora razveljaviti. Bomo videli, kako se bosta držala v deželnem odboru dr. Šusteršič in dr. Lampe.

Izvrstno informiran nemški list v večerajšnji »Deutsche Wacht« citamo pod naslovom »Slovenska šolska družba razbita«, da je 6. t. m. na skupščini »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Bohinjski Bistrici prišlo do razpora med klerikalci in naprednjaki. K tej vesti dostavlja »Deutsche Wacht«: »Na to je vložil poslanec Grafenauer protest v imenu obmejnih Slovencev, ki je zahteval izvolitev več skoro vseskozi znanih pristavev klerikalne stranke kot »kompromisnih kandidatov«. S tem je edinst v družbi razbita. Kakor znano, je ta družba eno izmed najstarejših orodij južnega panslavizma«. Takoj za to notico je citati vest, da zboruje v Pragi kongres svobodne misli in da se tega kongresa prvič udeležijo slovenski zastopniki pod vodstvom Antona Aškerc. Da pokažemo, kako izvrstno je informiran listič celjskih nemških urjav, povemo, da je bila skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Bohinjski Bistrici 6. avgusta lanskega leta, kongres svobodne misli v Pragi, ki se ga je udeležil Ant. Aškerc, pa meseca septembra tudi lanskega leta. Za vse te dogodke je vedela čestita »Deutsche Wacht« šele 16. maja 1908. in jih predložila svojim čitateljem kot najnovejšo novost.

Tako daleč smo prišli! Iz Celja se nam piše: V nedeljo, dne 17. maja t. l., je priredilo takojšnje klerikalno izobraževalno društvo pod režijo celjskih šolskih sester — s pripomočjo učenk! — v veliki dvorani »Narodnega doma« igro — »Lurška pastirica«. — To tendenciozno klerikalno skrupulo se je šopirilo na odru v »Narodnem domu«. Če bi ta šund igrala šolske sestre v svojem samostanu, potem bi ne rekli ni besede; a da se v to zlorabi oder, ki je vendar edino namenjen sedaj še Slovincem v Celju in okolici, da jim nudijo res kaj — izobraževalnega: to pa presegajo vse dopustne meje! Klerikalci so nad vse predznri. Najprej delajo stari posojilnici konkurenco ter si ustanovijo lastno hranilno in posojilno društvo, potem pa nahirajo tisto posojilnico, da jim prepusti dvorano v propagiranje njihovoga »izobraževalnega« dela! To se morajo smejeti v pest vikar Gorišek è tutti quanti! — Kdaj se bode vendar pri nas enkrat jelo jasno gledati? Ali je že res vse oslepelost? Čemu bi se kratko malo ne postopalo tako na-

pram klerikalcem, kakor zaslužio? Mislite-li, da oni uvažujejo vašo — popustljivost? Kaj še! Le tem bolj drzni bodo postali. — Človek bi se razjokal nad žalostnimi našimi razmerami. Kdo pa bo de o taki situaciji sploh še imel voljo, kaj storiti v naši javnosti? Prepustimo kar vse klerikalcem, pa mirna Bosna...

Nemštvo na Koroskem. Nemški „Schulverein“ bo imel letošnje glavno zborovanje o Binškoških v Celovcu, in sicer se ta sklep v nemških časopisih utemeljuje s tem, ker nemštvo na Koroskem izmed vseh dežel Avstrije najlepše napreduje ter se tudi v južnih jezikovno mešanih krajih dežele vidno jači, kjer se Nemcem prijazni Slovenci (alias nemščurji) ne dajo od nikogar več „hujskati“. — Nemci imajo svoje napredovanje na tanko v evidenci, a Slovenci ne poznamo svojega nazadovanja.

Nemškotarije uganja župan občine Brezno ob Dravi. Hoče občno na vse načine ponemčiti. Vpejaj je nemško občinsko uradovanje in dal postaviti nemške občinske table — vse to v slovenski Dravski dolini! Potrebna bi bila tam ljudska knjižnica, ki bi širila poleg dobrih knjig tudi odlično narodno časopisje.

Iz sodno pisarniške službe. Kancelist Ivan Schweiger v Mariboru pri sodišču je imenovan za sodnega oficijala. Kancelist Ivan Žigurt je premeščen iz Slov. Bistrice k Sv. Lenartu, Anton Božičko pa iz Brežic v Slov. Bistrico.

Imenovanje. Asistent o. kr. privil. cementnih tovarn v Mekinjah pri Kamniku, g. Miško Rožman je imenovan za ravnatelja cementnih tovarn v Raliji na Srbskem.

Pevsko bralno društvo „Lira“ v Komou priredil dne 31. t. m. zadnjo nedeljo maja, veselico s petjem, igro in plesom s sodelovanjem vojaške godbe iz Gorice 47. pešpolka na okrašenem dvorišču gosp. J. Žigona (prej Gosperli).

Prostovoljno gasilno društvo se je ustanovilo na stari Vrhniki in v Podpeči pri Preseju v ljubljanski okolici.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je odpisal g. Otm. G. Olob, not. kand. v Kozjem naravnega narodnega davka za mesec maj 30 K 20 v; med temi je 5 kron, darovanih od g. dr. Kuneja, zdravnika pri sv. Petru pod Sv. Gorami, za 5 mesecev. Živio!

Novo združnica družbe sv. Cirila in Metoda se je ustanovila v Škedenju pri Trstu.

Društvo učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja bo imelo letošnji občni zbor dne 11. junija ob pol 11. dopoldne v šoli v Starem trgu. Na sporedu je tudi poročilo, kako bi se dalo v ljudski šoli pospešiti pouk v domoznastvu? Poroča g. Fr. Orožen, o. kr. profesor na učiteljski v Ljubljani. Voz z Rakkeja je na razpolago.

V „Komiteju slovenskih akademikov na Dunaju“ se je v seji dne 14. t. m. razpravljalo o škandaloznem postopanju bana Rauha in hrvatske vlade napram vseučilišnim profesorjem in se je sklenila soglasno in z navdušenjem sledeča resolucija: „Slovenska akademična društva, zastopana v „Komiteju slov. akad. društev na Dunaju“ izražajo svoje najgloblje ogorčenje nad nezastisljano kršitvijo akademične svobode po hrvaški absolutistični vladi, ki je iz političnih nagibov upokojila profesorja Surmina in Manojlovića. Istočasno izrekajo hrvaškemu in srbskemu dijaštvu zagrebske univerze svoje priznanje za obdobja vredno poštovanja, s katero vodi težki boj za kršeno akad. svobodo, in pozdravlja njegovo akcijo z nedoljnim simpatijami.“ — V isti seji je slovensko dijaštvo zavzelo tudi svoje stališče v zadevi generalne stavke nemškega naprednega dijaštva; to stališče je preciziralo v nastopni resoluciji: „Slovenska akademična društva, zbrana v „Komiteju slov. akad. društev na Dunaju“, ne vidijo v sistiranju predavanja profesorja Wahrunda dovoljnega vzroka za obširne in dalekosežne akcije, ker kršitev akademične svobode očividno ni popolnoma jasna. Izjavljajo pa da bodo vselej, kakor hitro bi se pripetila kršitev svobode v pouku in učenju, za to najodločnejše nastopila. — Drugi vzrok, zakaj se slovenski dijaki niso udeleževali doslej manifestacij nemških dijakov je ta, da se do zdaj nemško dijaštvo ni na noben način izrazilo o eklatantni kršitvi akad. svobode na hrvaški univerzi v Zagrebu.“ — Zadnja resolucija se je izročila tudi rektorju dunajske univerze.

Upravni odbor mestne hranilnice ljubljanske je v sobotni seji izvolil na mesto umrlega g. Franca Kollmanna za predsednika gospoda c. kr. notarja Ivana Plantana, na mesto podpredsednika pa g. lekarja Ubalda pl. Trnkóczyja.

Društvo slovenskih učiteljev vabi vse gđ. tovarišice na prijaateljski sestanek na prijazni

Šmarjetni ali po novem: Prešernovi gori poleg Kranja, dne 21. maja. Iz Ljubljane se lahko uporabijo vlaki, ki prihajajo ob 8, 10, ali 1/2. uri v Kranj. Z Gorenjskega pa ob 1/2.11. uri. Od Kranja vodi položna pot na goro piščo uro hoda. Tovarišice, ki žele na gori obedovati, naj se pismeno zglase pri Janji Miklavčič v Kranju. — Na veselo svidenje!

Zgodnjo blagajniški zaključek tujakniški bank. Naprobeni smo naznaniti, da so se Podružnica o. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt, Ljubljanska kreditna banka in banka I. C. Mayerja medsebojno dogovorile, med poletnimi meseci svoje blagajne za stranke ob 5. popoldne zaključiti.

Poroča. Danes se je v stolni cerkvi poročil zobozdravnik gospod dr. Edvard Bretl z gospo Jelko Naglasovo. Čestitamo najsrčneje! V Mariboru se je poročil o. kr. glasbeni učitelj g. Emerik Beran z gđ. Marijo Podobnikovo — V Ribnici se je poročil gsp. dr. Peter Medvedšek, odvetniški kandidat v Gorici, z gđ. Heleno Samotorčanovo.

Umrli je danes v Kostanjevici o. kr. davčni oficijal v p. Božidar Lappain, večletni občinski odbornik in blagajnik „Nar. čitalnice“. Pokojnik je bil skozinsko vnet rodoljub in vedno zvest pristajaš narodno-napredne stranke. Blag spomin značajnemu narodnjaku!

Umrli je v starosti 84 let hišni posestnik v Ljubljani, v Sv. Florjani ulicah, g. Alojzij Seliškar, oče g. Alojzija Seliškara, o. kr. okr. sodnika v Sevnici, in gospe Ane dr. Repičeve v St. Vidu na Dolenjskem. N. v. m. p.

Novo šolo sezidajo na Grosupljam. Komisijonalni ogled ob 26. t. m.

Vinarski shod in vinska razstava v Tomaju. Kraško vinorejsko društvo v Tomaju je priredilo večeraj dopoldne vinarski shod, popoldne pa otvorilo z raznovrstnim teranom ter deloma tudi belim vinom dobro opremljeno in okusno aranžirano vinsko razstavo. Shod, katerega je otvoril ob 10. uri predsednik kanonik Sila, je bil izredno dobro obiskan, ter se je vršil na prostem. Kot poročevalci so nastopili gg. Anton Strekelj, vodja dež. kmetijske šole v Gorici, dež. poslanec Josip Strekelj iz Komna, deželni vinarski komisar Fran Gombač iz Ljubljane in vladni kmetijski potovalni učitelj J. Lah iz Sežane. Shod so posetili tudi vladni svetnik in okrajni glavar v Sežani g. Rebek, drž. poslanec Al. Strekelj, deželni poslanec Jakoncčič, dr. Gregorin, ravnatelj Gustav Pirce, primorski potovalni učitelji Marsič, Sanein, Trampuž in mnogo bližnjih in oddaljenih strokovnjakov in drugih interesentov, dočim je društvo za varstvo avstrijskega vinarstva poslalo svojega zastopnika deželnega vinarskega ravnatelja za Nižavstrijko g. Ferdinanda Reckendorferja. Pri popoldanski vinski pokušnji je vladala pravcata gneča, zlasti ko so dospeli Tržačani, Goričani in drugi ljubitelji kraškega terana. Brhke Tomajke, ki so stregle žejnim grlom, so bile komaj kos svoji težki nalogi. — Sledi daljše poročilo o teh prireditvah, za danes omenimo le, da se nudi gg. kupcem še jutri v torek ugodna prilika posetiti razstavo ter prepričati se o izborni dobroti letošnjega odnosno lanskega terana.

Vinski semenj v Krškem Kakor že objavljeno, se priredi na splošno željo še tretji letošnji vinski semenj v Krškem in sicer popoldne (v sredo) ob 10. uri dopoldne. Ker pride na ta semenj mnogo vinogradnikov, ki bi radi prodali svoja vina, in si s tem prihranili pretakanje, bi bilo želeli, da poseti tudi ta semenj mnogo kupcev in da se sklenejo večje kupčije, kar bo spričo sedanjih cen vsakemu mogoče. Ta in prih. mesec je še ugoden čas za razpošiljanje vina, dočim se poleti ob veliki vročini, lahko marsikatera nezgoda pripeti.

Tragedija na Črnučah. Minoli teden je na Črnučah nastal požar, ki je upepelil tri hiše in več gospodarskih poslopij. Ogenj je nastal v hiši, kjer so se saje vnele, a nesrečni veter ga je zanesel še na druga poslopja in med drugimi tudi na hišo župana Snoja, kjer se je vsled požara zgodila pretresujoča žaložnja. Župan Snoj je ležal za rakom bolan na smrtni postelji, ko je začela goriti njegova hiša, in bolna je bila tudi njegova žena. Ljudje so bolnega župana iz goreče hiše prenesli v šolo. Med tem je mlajši sin postal skoro žrtev čebel. Te so vsled ognja zdivjale in so mlajšega sina županovega tako grozovito opikale, da so ga deli v sv. olje, ker se je bilo bati, da umrje. A nesreča še ni mirovala. Starjši sin, že nad dvajset let star fant, je od strahu in od žalosti zblaznel, ker je mislil, da se bolna mati ni mogla rešiti iz hiše in da je zgorela. Naposled je večeraj zjutraj umrl še župan Snoj. Pač grozna ta nesreča, ki je zadela to pošteno, častivredno hišo!

Na Bala pri Borevnici je dne 16. t. m. okrog 4. zjutraj upepelil ogenj hišo Iv. Podboja. Požarna bramba je bila hitro na liou mesta in je lokalizirala ogenj ter s največjim naporom rešila iz goreče hiše, kar se je sploh še rešiti dalo; vendar je pa uničil požar mnogo orodja, obleke in hišni gospodinj 300 kron papirnatega denarja, sa katere je nameravala kupiti kravo. Kako da je nastal ogenj, se ne ve; vendar je izključen vsak podžig, ker zavarovalnica — 1000 K — niti na polovico ne pokrije škode požara.

Požar v Tihoboju, lara Sv. Križ pri Litiji. O tem požaru smo že poročali. Po previdnosti Antona Rapla, orožniškega postajevođa pri Sv. Križu, se je ustavil ogenj, da se ni razširil na celo Vas. Anton Rapl je bil prvi na mestu požara. Mož je padel z lestve, si je obžgal obušalo in naposled so ga ljudje odnesli še nezvestnega radi napora in vročine z mesta.

Dijaški koncert v Gorici. Iz Gorice 17. t. m.: Snoči se je vršil v dvorani „Trgovskega doma“ dijaški koncert, kateri je priredilo „Pevsko in glasbeno društvo“. Na sporedu so bile lepe točke, kakor Nedvedova „Dijaška“, Čajkovskega „Blažen, kti ulibajestja, Procházka „Sneg pada“, „Poslednja noč“, Lisinskega „Prelja“, Volaričeva „Čolnčku“, potem dve novi skladbi Jos. Michla, pevovodje našega „Pevskega in glasbenega društva“: „Pevcu“ in „Napis na velikem zvonu pri sv. Joštu“ (Prešeren), končno pa Rubinsteinovo „Jutro“. Peto se je naravnost krasno. Nastopilo je okoli 30 dijakov-pevcev, katerim se je poznalo, da so se učili v izvrstni šoli g. Jos. Michla. Kot solista sta se odlikovala dijaka Jos. Rijanec (tenor) in V. Filipič (bas). — Kakor omenjeno, sta se peli tudi dve novi skladbi: „Pevcu“ in „Napis na velikem zvonu pri sv. Joštu“. Merodajna sodba je ta, da sta skladbi izvrstni ter postaja naš Michl naravnost izborni interpret Prešernov. Navzoče občinstvo je bilo navdušeno ter je opravičeno hvalilo vrle dijake-pevce in opravičeno klicalo ponosno pred se g. pevovodjo Michla. Koncert je uspel prav povoljno, le še nekaj več udeležbe je zaslužil.

Strašna nesreča v Gorici. V soboto zjutraj so dobili ob železniškem tiru na poti proti pokopališču strašno razmesarjeno truplo; desna noga in desna roka sta bili popolnoma odtrgani od telesa, glava vsa razbita, ob tim so bili kosi mesa in možgan. Ponesrečeni je 34letni železniški delavec Franc Batič iz Sem-pasa. Šel je ponoči z Živinskega trga domov skozi tunel pod kostanjeviškim samostanom, kar ga je ujel tovarni vlak, vlek s seboj in razmesaril. Batič zapušča ženo in otroke.

V jubilejnem sprevedu na Dunaju bo nad 20.000 oseb, 4000 konj in 400 voz. Dunajski krščanski socijanci si bodo lahko meli roke nad mastnim dobičkom.

Zlet vseh notranjskih sokol-skih telovadnih društev bo de meseca julija v Logatcu, kjer se vrši skupna javna telovadba.

Nad 700 reških gojencev ljud-skih in meščanskih šol je obiskalo večeraj postojnsko jamo. Seboj so pripeljali cigansko godbo ter vpriporili v hotelu pri „Kroni“ na dvorišču telovadbo. V kratkem obiščejo postojnsko jamo tudi gojenke višje dekliske šole iz Zagreba.

Višje dekliske šole v Zadru namerava vlada ustanoviti, ker morajo sedaj Dalmatinci pošiljati svoje hčere se šelat v Cetinje, Mostar in Belgrad.

Tajinstvena najdba. Na radovljiškem pokopališču so našli v četrtki proti večeru na nekem na novo pokopanem grobu nekaj prstov globoko zakopano mrtvo truplo par dni starega otroka, ki je bil najbrž umrl nasilne smrti. Truplo je bilo zavito v predpasnik in v papir, kakršnega rabijo za zavijanje cukra.

Obešil se je A. Staro iz Št. Jerneja v Beli Krajini. Staro je okoli 62 let star in je skupljeval lase. Dne 6. maja je šel mimo Kumpove postilne, ne da bi se bil kaj oglašil v nji. Dne 8. maja pa so ga našli obešenega. Obešil se je tako nizko, da je sedel na lastnih petah. Če se pomisli, da izgubi človek zavest takoj, ko si zadrzne vrat, ker ne more kri v možgane, potem je umevno, da se je tudi na tako nizki veji mogoče obešiti, ker nezavesten človek niti pokoncu sedeti ne more, ampak bi padel z vsa težo, če bi ne visel na tla. Zaduši se torej vsled lastne teže, naj že visi, ali stoji ali kleči oziroma sedi. Ker je imel Staro pri sebi nekaj denarja, ni niti misliti na kak zločin. Siromak si je moral vzeti življenje v hipni blaznosti.

Smrtna nesreča. Posestnik Jernej Povše iz Dobovice pri Doleh je padel pod težko obložen voz, čigar koleso so mu šla čez glavo in mu jo smečkala.

Marijina devica detomerlika. V Vurberku pri Mariboru je hči veleposesnika Julijana Krefel, zelo goreča Marijina devica, umorila svoje nezakonsko dete ter ga pokopala na vrtu. Šele čez 14 dni so prišli zločinu na sled ter morilko zaprli.

Človeške okostje. V Prevaljah na Koroskem zidajo pri cerkvi sv. Barbare nov zvonik. Pri kopanju temelja so našli po koncu stoječe okostje.

Telefonične goverilnice med Korminom. Tržičem, Gorico in Celjem so se spojile ter se določila običajna pristojbina 2 K za tri minute.

Oko je izgubil v Trstu v pretepu 39letni Emil Bencej. Dobil je udarec z roko, da mu je počila zenica.

Sina je obstretil. Blizu Vukovara na Hrvaškem je kmet Lazo Rajaković s sejma grede ustrelil s ceste v bližnje grmovje. Nesreča je hotela, da je bil v dotičnem grmovju Rajakovićev sin, ki ga je krogla zadela v hrbet. Težko je ranjen.

Gozdni požar. Lembaškega gozda pri Mariboru je v petek pogorelo toliko, da je škode več tisoč kron. Najbrž je kdo nalašč zažgal.

Zastrupila se je v St. Ilju v Slov. goricah zaradi nesrečne ljubezni natakarike Ana Kihlarič.

Velik požar v Rožu. V Podgorju na Koroskem je zgorela pretekli petek gostilna „Karavankenbahn“; last. Valentin Sche-landra, z gospodarskimi poslopiji in kegljiščem. Nevarnost je bila velika za celo vas, ker je bila goreča hiša ravno sredi vasi.

Nesreča. Anton Bajc, po domače Trševce, gozdnega čuvaja sin, je šel 11. t. m. v gozd šibice sekati. Eden mu je tako nesrečno na levo nogo padel, da mu jo je zlomil pod kolenom. Omeniti je, da je Bajc pred kratkim časom prišel iz Amerike.

Nesreča. Sletni Anton Seliškar, sin g. Antona Seliškara, strojevodje drž. železnice, se je v petek z nožem, s katerim je hotel razvozljati voz, sunil v oko tako nesrečno, da ga bo zgubil.

Majnikov izlet i. mestne šole na Rožnik bo jutri zjutraj ob šestih. Izleta se udeleži nad 500 učencev. K izletu se vpljudno vabijo tudi starši šolske mladine.

Priporočljiva služkinja. Pred nekaj dnevi je službojuči policijski stražnik zapazil v ranem jutru na Martinovi cesti neko žensko, ki je nesla velik zavitek. Ker se je stražnik dozdevala stvar sumljiva, je žensko vprašal, kam da gre in kaj da ima v zavitku. Ženska mu je povedala, da je Katarina Fojkar iz Škofje Loke in da ima v zavitku staro obleko svoje hčerke Marije, ki služi na Martinovi cesti pri Langu. Dognalo se je pa, da je Marija Fojkarjeva pokradla vse v zavitku se nahajajoče reči v vrednosti 50 K svojemu gospodarju. Mater in hčer so izročili deželnemu sodišču.

Kopališče v Kozelji se je odprlo pretekli petek. Voda je imela pred dežjem 14 do 15°. Izvršile so se razne potrebne poprave. Zastrupil se je 25letni brivski pomočnik v Vodmatu Stefan Fejer rodom iz Zagreba. Spil je 100 gramov lizola in ko so ga snoči prepe-ljali v deželno bolnišnico, je ponoči umrl. Povod samomoru je nesrečna ljubezen.

Delavske gibanje. Večeraj se je iz Amerike pripeljalo 70 Hrvatov in Slovencev. V Hrb je šlo 38 Hrvatov, na Ogrsko pa 28 slovenskih šumarjev. 40 Lahov je šlo v Budapešto, 25 pa na Dunaj. Iz Trsta so se odpeljali domov s separatnim vlakom iz Amerike se povrniliši Ogr. — V soboto je prišlo iz Amerike 295 Slovencev in Hrvatov, 33 jih je šlo v Budapešto, 14 Hrvatov je šlo v Beljak, 9 jih je ostalo pa v Ljubljani.

Našel je sodni sluga g. Nemeč do 15 metrov travkov za lišp. Kdor jih je zgubil, naj se oglasi pri njem v justični palači.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Mer-kur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 2 poslovođa, 1 knjigovodja in korespondent, 2 potnika, 5 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 1 kontoristinja, 3 prodajalke, 5 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi in 4 knjigovodji, 16 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 8 blagajničark, 6 prodajalk, 2 učenca za Ljubljano, 1 učenka. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 5., 6., 7., 8. in 9. zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kronski svet.

Dunaj, 18. maja. Na večeraj napovedana seja kronskega sveta je bila odpovedana, ker so nasprotja med avstrijsko in ogrsko vlado v raznih vprašanjih sedaj še tako velika, da jih ni moči izgladiti.

Zgradba ministrstva za javna dela. Dunaj, 18. maja. Prvo nagrado za načrt zgradbe za ministrstvo javnih del v znesku 20.000 K je dobil višji stavbni svetnik Baumann.

Cesar zopet bolan.

Dunaj, 18. maja. Cesar je zopet zbolel, in sicer na lahkem nahu. Zato so bile danes odpovedane vse splošne avdijence. Bolezen je tako lahka, da je cesar danes napravil svoj običajni sprehod.

Shod arhitektov.

Dunaj, 18. maja. Danes je bil v parlamentu otvorjen mednarodni shod arhitektov. Otvoril ga je minister baron Bienenrth. Pozdravila sta zborovalce predsednik parlamenta dr. Weisskirchner in župan dr. Lueger.

Kossuthovo glasilo „Budapest“.

Budimpešta, 18. maja. Na odredbe ministra Kossutha je list „Budapest“ prenehal priobčevati ilustracije. Nedavno tega je namreč „Budapest“ priobčil cesarja žalečo karikaturu.

Ban v Pešti.

Budimpešta, 18. maja. Danes je prišel semkaj hrvaški ban baron Rauch in imel dolgotrajno konferenco z ministrskim predsednikom dr. Wekerlom.

Španski infant v Petrogradu.

Petrograd, 18. maja. Večeraj je dospel semkaj španski princ Ferdinand in bil slovesno sprejet na kolidvoru. Sprejel ga je na kolidvoru osebno car Nikolaj sam, ki je nosil uniformo svojega španskega polka.

Zatvoritev inomeškega vseučilišča.

Dunaj, 18. maja. Iz Inomosta javljajo, da je prišlo večeraj do velikih pouličnih kravalov, vsled česar so morali vseučilišče zatvoriti.

Interpelacija radi škandalov na graški univerzi.

Dunaj, 18. maja. Poslanec Malik in tovariši vložijo interpelacijo na ministrskega predsednika barona Becka in naučnega ministra dr. Marcheta radi sobotnih dogodkov na graškem vseučilišču.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 18. maja. Večeraj so imeli avstrijski in ogrski ministri skupno sejo pod predsedstvom ministra barona Aehrenthala. Posvetovanja niso imela nobenega uspeha, ker se ni doseglo sporazumljenja niti glede sklicanja delegacij niti v vprašanju zvišanja častniških plač. Pogajanja se bodo nadaljevala v četrtek.

Škandali v Inomostu.

Inomost, 18. maja. Danes je bil Inomost pozorišče škandaloznih dogodkov. Dopoldne so imeli nacionalni in liberalni protestni shod v zadevi Wahrmond. Vsprejeti resoluciji sta tudi protestirali proti postopanju poslance Hagenhoferja. Po shodu so korakali pred takozvani akademski dom, ki je zbirališče klerikalcev in klerikalnih dijaških društev, kjer so s feji in abeg-klici demonstrirali proti klerikalcem. Klerikaleci so na množico jeli zlivati vodo in metati blato. To je demonstrante, med katerimi je bilo tudi mnogo Italijanov, tako razburilo, da so bombardirali okna s kamni. Na to je nastal pravcati pretep. Policija je bila preslaba, da bi napravila mir in red. Med tem so klerikalni dijaki in laški zasedli vseučilišče in razbili več predavanj. Rektor je na to izdal razglas, da je univerza na nedoločen čas zatvorjena in predavanja sistirana.

Proces Sienkiewicz.

Dunaj, 18. maja. Danes se je pričela porotna obravnava proti poljskemu pisatelju Henriku Sienkiewicz, ki ga tožijo maloruski akademiki radi razsaljanja časti, ker jim je očital, da so v znanem lvovskem stradalnem štrajku jedli v vino namočeni biftek. Akademike zastopa dr. Rode, Sienkiewicz, ki radi bolezn ni prišel k razpravi, pa dr. Rosenblatt.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206. Srednji zračni tlak 736.9 mm.

Maja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16.	9. zv.	740.6	19.5	sr. svzh.	dež
17.	7. zv.	745.8	12.3	sl. svzh.	"
"	2. pop.	745.7	16.5	p. m. jvzh.	del. jasno
"	9. zv.	747.1	13.2	sl. vzhod	jasno
18.	7. zv.	748.0	8.9	sr. jvzhod	"
"	2. pop.	746.4	22.4	sr. jug	"

Srednja večerajša in predvečerajšnja temperatura: 20.2 in 14.0°; nočn. 14.2° in 14.3°. Padavina v 24 urah 10.7 in 1.9.

Slovenki in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Alojzij Seliškar, c. kr. sodnik v Sevnici in **Ana dr. Repičeva** v St. Vidu na Dolenjskem naznanjata v svojem in v imenu sorodnikov prežalostno vest, da je njih ljubljani oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Alojzij Seliškar
hiš. posestnik

v nedeljo, dne 17. maja ob 2¹/₄ uri popoldne, previden s tolažili sv. vere, v 85. letu svoje starosti mirno preminul. 1777
Pogreb draga pokojnika se vrši v torek, dne 19. maja ob 11¹/₂ uri popoldne iz hiše žalosti Florijanske ulice št. 11 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše posmrtnice se bodo služile v farni cerkvi Sv. Jakoba. V Ljubljani, 18. maja 1908
(Brez vsakega posebnega obvestila.)

1776

Antonija Lappain roj. Jerele naznanja v svojem in v imenu hčerke **Erne** vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je njen iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oziroma oče, brat, zet in svak, gospod

Božidar Lappain

c. kr. davčni oficijal v pokoju

danes ob 6. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno zaspal v Gospodu. Pogreb predragega pokojnika bo v torek, dne 19. t. m. ob 3 uri popoldne iz hiše žalosti št. 28 na tukajšnje pokopališče. Svete maše zadušnice se bodo služile v tukajšnji župni cerkvi. Kostanjevica, 17. maja 1908.

Št. 17341.

1779

Naznanilo.

Podpisni mestni magistrat naznanja, da bodo **Sodniške** ulice med **Miklošičevo** cesto in **Gigaletove** ulicami 18. in 19. maja, **Miklošičeva** cesta pa od 20. maja naprej zaradi polaganja plinovih cevi za nekaj dni za vozni promet zaprte.

Mestni magistrat Ljubljanski
dne 18. maja 1908.

Najboljše

: kranjske domače :

salame

se prodajajo

samo

v delikatesni trgovini pri

J. Buzzolini

Ljubljana, Stritarjeve ulice.

Tovarna salam.

Razpošilja se na vse kraje po najnižji ceni. 1758-2

Št. 17265.

1778-1

Naznanilo.

Podpisani mestni magistrat naznanja, da bo **most** čez **Mali graben** na koncu **Opekarske** ceste zaradi potrebnih poprav od 25. maja do 4. junija za vozni promet zaprt.

Mestni magistrat Ljubljanski
dne 16. maja 1908.

Kaj je

Najboljši in od prvih avtoritet kakor tudi od tisoč praktičnih zdravnikov domačih in tujih priporočena hrana za zdrave kakor tudi za črevesju obolenih otrok in odrasle ljudi; ima veliko redilnih snovi, pospešuje razvoj mišičevja in kosti, uravnava prebavljanje in je z ozirom na porabo cena.

Der Säugling jako poučna knjiga, je dobila brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufek, Dunaj I.

Zavarovalnica proti ognju s konkurenčnimi cenami išče

agente

za Ljubljano in

okrajne zastopnike

za deželo. Fiksna plača in velika provizija.

Ponudbe pod „bodočnost“ na uprav. „Slov. Naroda“. 1695-3

Za opekarnico na Spodnjem Štajerskem se za krožno peč za dovažanje in odpeljavanje in za skladiščenje opeke (zidaka) **takoj sprejmejo 4 močni, tega posla dobro vajeni**

delavci

Mesečna plača 80—100 kron. 1755-3

Vprašanja na: **Attimis Marsilio** v Trbovljah.

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“

V Ljubljani 893 19
na Starem trgu št. 30
vsak torek, četrtek in nedeljo
vso noč odprta.

Na razpolago je **najnovejši ameriški biljard in električni klavir.**

Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fanl Pogačnik.

Išče se v Ljubljani prijazen in domač

lokal za gostilno

(vinotoč) za letošnje jesen. 1774-1
Pismene ponudbe na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod „Gostilna“.

2 krojača

za velika dela; enega za mala dela in enega s plačo na teden **sprejme takoj Fran Kreč, Turjaški trg 1.** 1775-1

Kašelji!

Kdor svoje zdravje ljubi, odstrani kašelji.

Kaiserjeve prsne karamelo. s tremi jelkami.

Zdravniško preiskušeno in priporočeno pri kašlju in hripavosti, kataru, zasilenju in kataru v požiralniku, dušljivem (oslovskem) kašlju.

5245 not. poverjenih izpričeval potrjuje uspeh pomoči.

Zavoj po 20 in 40 vin., škaltica 80 vin. Zato go imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Marji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldini pl. Trnkoczuju in pri G. Piccoliju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni Karel Andrijaš. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Anđik. — V Idriji v lekarni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni Ivan Gjuričič, v Radovljici lekarnar A. Roblek, Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. V Kranju v lekarni Karel Savnik, v Ljubljani v lekarni A. Bohinc pri Kroni. — Jos. Močnik, lekarna pri Sv. Trojici v Kamniku — E. Burdych, lekarna v Škofji Loki.

Zdravilišče Toplice

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

na Kranjskem, Dolenjske železnice postaja Straža-Toplice.

Topel vrelc 38° C., pitno in kopalno zdravljenje. Izrednega nčinka za protin, reumatizem, ischias, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Veliki kopalni bazini, oddeljene v mahovnatih kopeli. Udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdovita okolica. Dobre in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopalniška uprava.** 1506-3

Ferdo Primožič

mizarski mojster

1220-7

Ljubljana, Milšerjeve ulice št. 5.

Izdeluje vsa stavbna in pohištvena dela, oprave gostiln, hotelov in prodajalnic. — Načrti in proračuni brezplačno. — Preskrbuje vse vrste parketov in deščic za tla, njih polaganje in voščanje, kakor tudi poprave starih in snazenje o o o o o stanovanj tu in na deželi. o o o o o Prodaja in pošilja tudi po pošti **domače voščilo** (kuhani vosek). **Solidno delo, točna in cena postrežba.**

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom)

490-11

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se jako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja **pristna rdeča, črna, bela in desertna vina**; kakor tudi domači **tropinovec, konjak, slivovko** itd. po primernih cenah. 910 20

Cerikli in vzorci poštnine presto.

Moderci

I 1128-8

v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljše vrste. — Planžete peresa iz jekla, trakov, urvice itd. ima v največji izbiri vedno v zalogi

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Ravnateljstvo

Grand hotela „Triglav“

v Bohinjski Bistrici

si usoja častitemu občinstvu vljudno naznaniti, da se podjetje

1602-4

otvori v nedeljo, 17. maja 1908.

Navedeni hotel bode vodil znan skušen strokovnjak, katerega dosedanje delovanje jamči v vsakem oziru za solidnost.

V najem se da takoj

„Hotel ŠTEMARJE“

v Škofji Loki.

Hotel je popolnoma prenovljen in opremljen z električno razsvetljavo in vodovodom. V hotelu sta **dve veliki gostilniški sobi, salon, veranda in 12 sob za tujece.** Pred hišo je velik, lep senčnat vrt. Kopel v hiši. 1702-5

Natančnejše informacije in pogoje daje lastnik, **Franc Dolenc**, lesni trgovec v **Stari Loki pri Škofji Loki.**

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik

10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Podružnica v Spiljetu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Rezervni fond K 200.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.